

Standpunt NVAB-bestuur over het melden van beroepsziekten

De NVAB vindt dat bedrijfsartsen beter gefaciliteerd kunnen worden bij het melden van beroepsziekten. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door de verantwoordelijkheid voor het melden bij werkgevers neer te leggen, waarbij bedrijfsartsen het medisch-inhoudelijk deel van de melding verzorgen.

Het handelen van de bedrijfsarts is gericht op het voorkómen van beroepsziekten en beroepsgebonden aandoeningen, en op behoud van duurzame inzetbaarheid van de werknemer. Hierbij hoort ook het melden van beroepsziekten bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB). Doel hiervan is een landelijke registratie van beroepsziekten in Nederland (in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Met de geregistreerde gegevens werkt het NCvB aan het bevorderen van de kwaliteit van preventie, (vroeg)diagnostiek, behandeling en begeleiding van arbeidsgebonden aandoeningen.

Voor de bedrijfsarts is het diagnosticeren, behandelen en de preventie van beroepsziekten en beroepsgebonden aandoeningen een professionele taak en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Bedrijfsartsen pakken werkgerelateerde aandoeningen wel aan, maar wat betreft het melden is er sprake van onder-registratie.

Toelichting

Goede arbeidsgelateerde zorg is van groot belang voor de toekomst van de Nederlandse economie en de samenleving als geheel. De totale kosten voor extra verzuimdagen door beroepsziekten worden geschat op circa 1,2 miljard euro per jaar (Arbobalans 2014). Het herkennen, opsporen, aanpakken en waar mogelijk voorkómen van beroepsziekten en beroepsgebonden aandoeningen is een belangrijk element in goede arbeidsgelateerde zorg, en dat is een kernactiviteit van de bedrijfsarts.

De eerste van 'De 10 kernwaarden van de bedrijfsarts', waarin is vastgelegd wat de NVAB verstaat onder goede bedrijfsgeneeskundige zorg, gaat over het belang dat bedrijfsartsen hechten aan het voorkómen van beroepsziekten: "Al het handelen van de bedrijfsarts is gericht op het voorkómen van beroepsziekten en beroepsgebonden aandoeningen, en op behoud van duurzame inzetbaarheid van de werknemer. Dit in het belang van die werknemer, de maatschappij waarin hij leeft, en de organisatie waaraan de bedrijfsarts adviseert".

De verplichte melding van beroepsziekten (artikel 9, lid 3 Arbeidsomstandighedenwet) door bedrijfsartsen bij het NCvB vormt een belangrijk onderdeel in het Nederlandse stelsel van gezond en veilig werken. Op basis van deze meldingen kunnen risicogroepen worden gesignaleerd en preventieve activiteiten worden gestart. Ook kunnen zo nieuwe arbeidsrisico's worden opgespoord.

Het NCvB geeft al enkele jaren aan dat er sprake is van onderrapportage van beroepsziekten. Uit onderzoek van de Inspectie SZW over de periode 2009-2012 bleek dat jaarlijks 70% van de bedrijfsartsen geen beroepsziekten melden en 46% van de bedrijfsartsen in die periode nooit meldde bij het NCvB.

De NVAB betreurt deze onderrapportage en stimuleert bedrijfsartsen beroepsziekten te melden. De NVAB maakt zich hard voor het verbeteren van de meldingsprocedure en voor het verbeteren van de randvoorwaarden die nodig zijn om adequaat te kunnen melden. Onderrapportage van beroepsziekten is een gemiste kans en draagt niet bij aan de belangen van werknemers, werkgevers en de beroepsgroep van bedrijfsartsen. Het op landelijk niveau verzamelen en analyseren van deze gegevens is belangrijk om betere preventieve interventies te ontwikkelen en moet daarom verbeteren. In 2013 is overigens een forse stijging te zien van het aantal meldende bedrijfsartsen (bron: Beroepsziekten in cijfers 2014, NCvB).

In de NVAB-ledenraadpleging (voorjaar 2014) was bijna 90% van de leden het erover eens dat preventie, behandeling en diagnostisering van beroepsziekten tot de kerntaak van de bedrijfsarts horen. Bijna 70% vindt dat melden door de bedrijfsarts van beroepsziekten aan het NCvB belangrijk is en behouden moet blijven. Het NVAB-bestuur vindt dat de verantwoordelijkheid voor de melding van beroepsziekten bij werkgevers moet komen te liggen. De bedrijfsarts kan werknemer en werkgever aangeven welke werkgerelateerde oorzaken hebben geleid tot de aandoening, wat er aan te doen is, en de bedrijfsgeneeskundige informatie aan het NCvB verstrekken waarbij de privacy van de werknemer gewaarborgd blijft. De werkgever zelf is dan verantwoordelijk voor het melden van de beroepsziekte. Het biedt een oplossing voor de spanning die in de huidige situatie soms ontstaat tussen de verantwoordelijkheid van bedrijfsartsen voor het melden en de belangen van werkgevers die zouden moeten investeren in preventieve maatregelen bij geconstateerde beroepsziekten.